

СЕКЦІЯ “КІБЕРФІЗИЧНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-ВИМІРЮВАЛЬНІ СИСТЕМИ”

Кулик В.Р., ст. гр. 151-19ск,
Науковий керівник доц. Трипутень М.М.
(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Дніпро, Україна)

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ПРОЦЕСУ ГІДРАВЛІЧНОЇ ВІДСАДКИ ВУГІЛЛЯ

Процес гідравлічної відсадки вугілля відіграє важливу роль серед процесів вуглезбагачення. Одним із шляхів підвищення ефективності зазначеного процесу є його автоматизація. Тому розробці систем автоматичного управління даним об'єктом приділяється велика увага.

Динамічні властивості більшості об'єктів вуглезбагачувальної фабрики, у тому числі і аналізованого процесу, описуються досить складними диференціальними рівняннями у частинних похідних із змінними коефіцієнтами. Однак, якщо точки прикладання вхідних впливів, зокрема управлінь, і точки вимірювання вихідних змінних визначені, то відсаджувальну машину можна представити як об'єкт із зосередженими параметрами у вигляді аперіодичної ланки першого порядку із запізненням з параметрами k (коефіцієнт посилення), T (постійна часу) і τ (час чистого запізнення).

Вуглезбагачувальний об'єкт, що розглядається, працює в умовах постійно діючих на нього низькочастотних обурень (zmіна якості рядового вугілля, zmіни параметрів системи, znos вуглезбагачувальних апаратів та ін.), що призводить до відповідних коливань вихідної zmінної $y(t)$. У цих умовах при налаштуванні САР необхідно виділити з певною достовірністю постійну T часу.

Визначення довірчих інтервалів постійного часу T здійснено за відомим виразом:

$$T_{min} < T < T_{max} = \frac{-\Delta t}{2,3 \lg(b \pm b)}$$

Тут b – коефіцієнт регресії, що визначається за сусіднimi координатами перехідного процесу, а $\pm \Delta b$ – довірчі інтервали коефіцієнта регресії, що обчислюються за критерієм Стьюдента, Δt – період дискретизації перехідного процесу.

В результаті ідентифікації процесу відсадження вугілля за експериментальними даними визначено передатну функцію по каналу «витрати води на гідрогрохочення – продуктивність відсаджувальної машини крупного вугілля по породі» у вигляді:

$$W(s) = \frac{0,14}{95s + 1} e^{-150s}$$

При цьому довірчі інтервали постійного часу T склали:

$$T_{min} = 87 \text{ с} < T = 95 \text{ с} < T_{max} = 115 \text{ с}$$

Отриману динамічну модель передбачається використати при синтезі САР процесу відсадки вугілля.